



Kontrollert eining	Grimstad kommune	Kontrollpersoner fra Fylkesmannen i Agder	Hans Bach-Evensen og Jens Arild Kroken	
		Kontrolldato	30.09.2019	
Kontrollomfang	Tilskuddsordningen Nærings- og miljøtiltak i skogbruket 2018-2019	Dato for sluttrapport	23.10.2019	
Deltakere fra kommunen				
Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Hans Tveitereid	Enhetsleder Plan-, miljø og landbruksenheten	X		X
Bjørn Eilert Andersen	Fagansvarlig landbruk og miljø	X	X	X

Rapportens innhold

Rapporten er utarbeidet etter gjennomført forvaltningskontroll i Grimstad kommune innen nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) med grunnlag i årene 2018 og 2019. Den beskriver eventuelle avvik og merknader som ble avdekket innen de kontrollerte områdene. Dette betyr at rapporten i mindre grad fokuserer på områder som etter Fylkesmannen sin vurdering fungerer godt eller tilfredsstillende.

Når kontrollen avdekker mangler i kommunens forvaltning av ordningen, klassifiseres disse som avvik eller merknad.

- **Avvik** er mangel på oppfyllelse av krav til forvaltningen av ordningen som er fastsatt i eller i henhold til
 - o Reglement for økonomistyring i staten § 14 og § 15 andre ledd
 - o styrende dokumenter
 - o regelverket og/eller retningslinjene for ordningen
- **Merknad** er forhold som ikke er i strid med krav, men der Fylkesmannen finner grunn til å påpeke behov for forbedring.

I noen tilfeller kan det i kontrollen avdekkes forhold som ikke direkte kan knyttes til klassifikasjonene som nevnt over eller forhold som omhandler regelverk som ligger utenfor hjemmelsgrunnlaget for kontrollen. Slike forhold kan likevel ha betydning for forvaltningen av ordningen og Fylkesmannen som **Andre forhold**.



Bakgrunn for kontrollen

Fylkesmannen har det regionale ansvar for å sikre at statlige midler brukes og forvaltes i samsvar med forutsetningene. Forvaltningskontrollen har hjemmelsgrunnlag i Økonomireglementet i staten (§ 15) og bakgrunn i fullmaktsbrev fra Landbruksdirektoratet for 2018. Ved å avdekke eventuelle avvik og brudd på regelverk og rutiner vil dette kunne hjelpe kommunen fram mot en sikrere, bedre og mer effektiv forvaltning av tilskuddsordningene.

Gjennomføring og omfang

Kontrollen ble gjennomført som opplyst i varselbrevet om kontrollen. Kontrollen omfattet kommunenes forvaltning av tilskuddsordningen nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) for 2018 og deler av 2019. Dette gjaldt bl.a. kommunenes mottak og behandling av søknader, kontroll og godkjenning av arealer, gjennomføring av stikkprøvekontroller, kontroll av grunnvilkår og fatting av vedtak.

Kontrollen hadde hovedfokus på forskrift om Nærings- og miljøtiltak i skogbruket samt de retningslinjer som er gjelder denne. Enkelte deler av forvaltningsloven har også vært tema i kontrollen. Det ble også befart to tiltak som er gitt NMSK tilskudd i perioden.

Kontrollen er imidlertid ikke en fullstendig revisjon av alt relevant regelverk som har betydning for forvaltningen. Dette kan blant annet være regelverk hvor Fylkesmannen ikke har tilsynshjemmel.

Oppsummering av funn og faktiske forhold

Dokumentasjonsgraden er god og kommunen har etablert forventede rammer for forvaltningen etter forskriften til ordningen. Det utøves tilstrekkelig kontroll og den risikobaserte kontrollen legges i stor grad opp før utbetaling foretas. Totalinntrykket etter kontrollen er at Grimstad kommune forvalter tilskuddsordningen generelt godt.

Fylkesmannen har to konkrete forbedringspunkter/merknader knyttet til forvaltningen av ordningen som enkelt kan gjennomføres. Dette knytter seg til kunngjøring av rammene/retningslinjene for tilskuddsordningen (funn 1) og bruk av kommentarfelt i fagsystemet ØKS for å øke begrunnelse og sporbarhet av rettinger av søknader (funn 2).

Vi bemerker også et annet forhold som ligger utenfor hjemmelsgrunnlaget vårt, men som har betydning for ordningens transparens, journalføring av saker knyttet til NMSK (funn 3).

<p>Funn 1: Kommunen har oppdaterte retningslinjer for prioritering tilskuddsmidlene. Disse er bekjentgjort via bl.a. skogeierlag, men ligger ikke</p>
--

**tilgjengelig, eksempelvis på kommunens nettside.**

Merknad: Kommunen kan sørge for en forbedret bekjentgjøring av retningslinjene.

Faktiske forhold: Kommunen oppdaterte retningslinjer for prioritering av midlene. Retningslinjene inneholder også satser og andre relevante rammer for ordningen. Dokumentet er oppdatert bl.a. i samråd med lokale skogbruksorganisasjoner. Prioriteringene i dokumentet og faktiske tiltak er i overensstemmelse. Selve dokumentet er ikke søkbart på nett eller kunngjort på annen måte. Dokumentet er tilrettelagt for å distribueres.

Krav/føringer:[Bestemmelser om økonomistyring i Staten](#)

6.3.2 Kunngjøring og søknadsbehandling. Kunngjøring skal foretas på en slik måte at man når hele målgruppen som tilskudsbevilgningen tar sikte på. Kunngjøring er ikke nødvendig når tilskudsbevilgningen tar sikte på en eller noen få navngitt(e) mottaker(e) i tråd med pkt. 6.4.2. 94 Behandlingen av søknader skal følge reglene i forvaltningsloven og i eventuell særlov om tilskudsordningen.

Fylkesmannens vurdering: Overordnede retningslinjer for prioritering av søknader følger av forskrift og kommunen har etablert disse i tråd med dette. Disse vil ha betydning for tildeling av tilskudd, tilskuddsstørrelse eller avslag på søknadene. På søknadsskjemaet LDIR 909 som skal benyttes, har søker ved sin underskrift gjort seg ansvarlig for eller godtatt, sitat –
gjøre meg kjent med lokale retningslinjer for prioritering av tilskudd.

Når vi ser på retningslinjene og kommunenes praksis ved prioritering av tilskudd er det god overensstemmelse mellom disse og forvaltningen har et bevisst forhold til dette.

Tilskudd under NMSK er delegerte tilskudsordninger og dette aktualiserer føringene under kapittel 6.3.2 i bestemmelsene om økonomistyring i Staten. Potensielle søkere må kunne vite at tilskudsordningen finnes og under hvilke kriterier den kan omsøkes, tildelingskriterier m.m.

Vi anbefaler derfor kommunen finne en hensiktsmessig måte å gjøre de etablerte retningslinjene kjent, eksempelvis på kommunenes nettsider.

Funn 2: Rettinger av søknadsopplysninger etc. fremkommer ofte ikke på vedtakene ettersom kommentarfeltene i ØKS ikke alltid brukes aktivt.



Merknad: Kommunen bør i større grad benytte fagsystemets (ØKS) funksjon til å synliggjøre/begrunne endelig tilskuddsvedtak i de tilfellene hvor det er gjort vesentlige rettinger i søknaden som har betydning for tilskuddsbeløpet, spesielt i de tilfeller hvor godkjennes et beløp lavere enn forventet.

Faktiske forhold:

Kommunen strekker seg langt i å få korrekte opplysninger vedrørende søknadene ved utstrakt veiledning. Stikkprøver viser at rettinger er dokumentert ved kommunens påføringer i søknadsskjema, utskrift av e-post etc. Vedtaksbrevet som i de fleste tilfellene utformes i fagsystemet ØKS, gir liten begrunnelse og sporbarhet på slike rettinger eller fastsetting av grunnlag for tilskudd. Vedtakene henviser imidlertid til kommunens retningslinjer for NMSK (2019) som implisitt kan begrunne endringene.

Krav/føringer:

[Forvaltningsloven § 25.\(begrunnelsens innhold\).](#)

I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre parten kjenner reglene. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på.

I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til den tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i underretningen til parten vedlegges kopi av framstillingen.

De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.

Fylkesmannens vurdering:

Det kan være glidende grenser mellom de bekjentgjorte vilkår/retningslinjer for ordningen, til veiledning som kommunen gir frem til fullstendig søknad, frem til behandling av søknad og endelig vedtak. Vi har ikke gått dypt inn i forvaltningslovens bestemmelser i denne kontrollen, men mener at praksis aktualiserer forvaltningens bevissthet rundt et enkeltvedtak.

Vedtaksbrevene som produseres i fagsystemet ØKS er i utgangspunktet standardiserte og genereres i hovedsak på bakgrunn av opplysninger som registreres om søker/konto, tiltakets art samt godkjent kostnad. Tilskudd regnes ut fra satser som ligger inne i systemet på bakgrunn av godkjent kostnad. Standardtekst skal i utgangspunktet dekke de krav til vedtak fra økonomibestemmelsene og forvaltningsloven, men er utformet med hensyn til at søker får innvilget tilskudd som omsøkt. I tilfeller hvor forvaltningen gjør endringer av søkers opplysninger eller foretar en justering av kostnadsgrunnlaget som gir et annet tilskuddsbeløp enn søknadsgrunnlaget skulle tilsi, vil bestemmelser i forvaltningsloven kunne komme til anvendelse ved at dette begrunnes eller fremkommer i vedtaksbrevet.

Fagsystemet ØKS har en innebygget funksjon hvor merknad/kommentarfelt kan benyttes til slike tilfeller, også for å sikre henvisninger til relevant materiale, dateringer for dialog etc.



Vi mener bekjentgjorte retningslinjer satser m.m. som omtalt i øvrig merknad i denne rapporten er relevant da standardtekst henviser til disse, en henvisning som gjør begrunnelsen enklere og vurderingen konsistent. Videre vil begrunnelse gi søker en bedre forståelse for utregningene som fremkommer i vedtaksbrevet.

For forvaltningen vil slike begrunnelser være relevante ettersom det øker sporbarheten, ikke minst i elektroniske søknader, siden søknad, dokumentasjon og vedtaksbrev vil inngå i saksbehandlingssystemet ØKS.

Vi anbefaler at kommunen i større grad benytter kommentarfeltet i ØKS for å øke kvaliteten på sporbarhet og begrunnelse for vedtakene i de tilfeller der det er avvik mellom omsøkt og godkjent kostnadsgrunnlag, alternativt gjennom eget vedtak.

Funn 3: Alle søknader om NMSK er ikke journalført i kommunes arkivsystem

Andre forhold: Arkiveringsrutinene for NMSK bør gjennomgås.

Fylkesmannens vurdering: Forholdet ligger utenfor vårt hjemmelsgrunnlag for denne kontrollen. Sporbarheten er tilstrekkelig for gjennomgåtte saker ved at kommunen har et eget fysisk arkiv for sakene. Mye av sporbarheten ligger også i saksbehandlingssystemet ØKS. Journalføring har derfor ikke hatt vesentlig betydning for de forhold vi ønsker belyst gjennom forvaltningskontrollen. Vi vil likevel anbefale at kommunen gjennomgår rutiner for arkivering og journalføring for å avstemme dette mot regelverket for offentlige arkiv.